

ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน
กับชุมชนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2*
ADMINISTRATIVE FACTORS AFFECTING RELATIONSHIP BUILDING
BETWEEN SCHOOLS AND COMMUNITIES IN SAKON NAKHON
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 2

อุดมพงศ์ ประสานเชื้อ¹ และ ธีระเดช จิราธนัท²

Udompong Prasancheu¹ and Thiradet Jirathanathat²

¹⁻²วิทยาลัยสันตพอล

¹⁻² Santapol College, Thailand

Corresponding Author's Email: veemelo1991@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยการบริหารงานโรงเรียนกับชุมชน 2) ศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และ 4) ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนจำนวน 335 คนได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัจจัยการบริหารงานโรงเรียนกับชุมชนโดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านกลยุทธ์การพัฒนา และด้านการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากที่สุด 2) การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนโดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการนำโรงเรียนออกสู่ชุมชน และด้านการนำชุมชนเข้ามาสู่โรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด 3) ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง กับ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ปัจจัยการบริหารทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านกลยุทธ์การพัฒนา และด้านการมีส่วนร่วม ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ได้ร้อยละ 66.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* Received 19 January 2025; Revised 23 January 2025; Accepted 26 January 2025

คำสำคัญ: ปัจจัยการบริหาร, การสร้างความสัมพันธ์, โรงเรียนกับชุมชน

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the administrative factors of schools and communities, 2) to study the relationship building between schools and communities, 3) to study the relationship between the administrative factors and the relationship building between schools and communities, and 4) to study the administrative factors affecting the relationship building between schools and communities. The sample was 335 school administrators and teachers, selected by stratified random sampling. The research instrument was a questionnaire with 0.98 reliabilities. The statistics for data analysis were mean, standard deviation, correlation coefficient, and stepwise multiple regression.

The results of this research were as follows: 1) The administrative factors of schools and communities as a total and all aspects including; administrators, teachers, development strategies, and participation, had a highest level. 2) The relationship building between schools and communities as a total and all aspects including; bringing schools to communities, and bringing communities to schools, had a highest level. 3) The administrative factors had a high positive relationship with the relationship building between schools and communities, statistically significant at the .01 level. And 4) The administrative factors of schools and communities in 4 aspects including; administrators, teachers, development strategies, and participation, together explain 66.30 % of the variance in relationship building between schools and communities with statistical significance at the .01 level.

Keywords: administrative factors, relationship building, schools and communities

บทนำ

การปฏิรูปการศึกษาของไทยเป็นสิ่งที่ปวงชนชาวไทยทุกคนต้องร่วมมือและสร้างสรรค์ แต่การปฏิรูปการศึกษาจะประสบความสำเร็จอยู่ที่เงื่อนไขคือ การเชื่อมโยงการทำงานของทุกภาคส่วน ในสังคม และให้เครือข่ายปฏิรูปการศึกษาตระหนักถึงความสำคัญและมีจุดมุ่งหมายของการทำงาน ร่วมกันซึ่งรุ่ง แก้วแดง (2543) ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า การพัฒนาศาสตร์การบริหารในปัจจุบัน เน้นไปที่การสร้างองค์ความรู้ ในการจัดการเครือข่ายควบคู่กับการพัฒนาองค์การให้ทำงาน เชื่อมประสานกับเครือข่ายให้บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายร่วมกันและมีประสิทธิภาพ รวมทั้ง

สมาน อัครภูมิ (2551) ได้ระบุรายละเอียดเรื่องนี้เช่นเดียวกันว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดการมีส่วนร่วมของชุมชนไว้หลายมาตราและหลายลักษณะ เช่น กำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของกรรมการการศึกษาในหลายระดับ เช่น ระดับกระทรวง (มาตรา 35) ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา (มาตรา 38) เป็นต้น มาตรา 29 กำหนดให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นๆ ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยวิธีการต่างๆ และในมาตรา 58 (2) กำหนดให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน และองค์กรต่างๆ เช่นเดียวกันกับที่ระบุไว้ใน มาตรา 29 ว่าช่วยกันระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการศึกษาบริจาคทรัพย์สิน และทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษา และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

บ้าน วัด โรงเรียน หรือที่เรียกว่า “บวร” คือสามเสาหลักคู่สังคมไทยซึ่งเป็นทุนทางสังคมที่เกื้อกูลประเทศไทยมายาวนาน การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนที่ผ่านมาก็ยึดหลักการนี้มาโดยตลอด เพราะทั้งบ้านและวัดโดยรวมแล้วก็คือชุมชนที่อยู่ในแวดล้อมใกล้ชิดโรงเรียนโดยความจริงที่ยอมรับกันทั่วไปว่า “โรงเรียนกับชุมชนเป็นสิ่งที่แยกจากกันไม่ได้” การร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทั้ง 2 ฝ่าย คือสถานศึกษาได้พลังจากชุมชนมาช่วยในการจัดการศึกษาและชุมชนได้การศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ดังนั้นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จึงเป็นความสำคัญอย่างยิ่งเพราะช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันช่วยให้ทราบความเคลื่อนไหวหรือความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับทั้งสองฝ่าย ช่วยลดและแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างกันและช่วยให้เกิดการมีส่วนร่วมที่เป็นไปเพื่อประโยชน์แก่ทั้งสองฝ่าย คือประโยชน์กับโรงเรียนและประโยชน์ต่อชุมชน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นที่ยอมรับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารโรงเรียน (ชูชาติ พ่วงสมจิตร, 2560)

วิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เป็นหนทางที่จะนำไปสู่จุดหมายปลายทางในการจัดการศึกษามีนักวิชาการและหน่วยงานได้เสนอแนะไว้ ดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2537) ได้ระบุถึงวิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ดังนี้ 1) การประชาสัมพันธ์ 2) การเยี่ยมเยียนชุมชน 3) การช่วยเหลืองานประเพณีต่างๆ 4) การแสดงออกถึงความจริงใจ 5) การวางตน 6) การริเริ่มสร้างสรรค์ 7) การใช้ชีวิตร่วมในชุมชน 8) การรับรองผู้มาติดต่อโรงเรียน 9) การสร้างสัมพันธ์ภาพของคณะบุคลากรในโรงเรียนกับชุมชน และ 10) การสร้างความสัมพันธ์ภาพต่อนักเรียนและศิษย์เก่า (กิตติมา ปรีดีติลล, 2532) ได้กล่าวถึงวิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ดังนี้ 1) การเชิญผู้ปกครองนักเรียนหรือประชาชนในชุมชนมาโรงเรียน 2) การรายงานเกี่ยวกับตัวนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ 3) โรงเรียนให้ความช่วยเหลือชุมชน 4) โรงเรียนขอความร่วมมือและความช่วยเหลือจากชุมชน 5) บริการเกี่ยวกับอาคารสถานที่ของโรงเรียนแก่ชุมชน เป็นต้น รวมทั้ง (Sumtion, 1966) ได้กล่าวถึงเรื่องนี้

เช่นเดียวกันว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นการแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจในความสำคัญของการศึกษา และเกิดความรู้สึกว่าเป็นหน้าที่ของตนที่จะเข้ามามีส่วนร่วมดูแลการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างบ้านโรงเรียนและชุมชน โดยมีโรงเรียนเป็นศูนย์ประชาชน ศูนย์การศึกษาและวัฒนธรรม และเป็นตัวนำในการนำความเจริญก้าวหน้ามาสู่ชุมชน และเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จากวิธีการดังกล่าวสถานศึกษาจะเลือกใช้วิธีใดหรือนำไปประยุกต์ใช้อย่างไรขึ้นอยู่กับบริบทและความพร้อมของแต่ละแห่ง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ว่า “เป็นองค์กรบริหารและจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพสู่มาตรฐานสากล บนพื้นฐานความเป็นไทย โดยการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน” พร้อมกับกำหนดพันธกิจที่เน้นการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน โดยมีเป้าประสงค์ให้องค์กรทั้งภาครัฐ เอกชนและประชาสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา รวมทั้งมอบหมายให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดนำไปจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกัน เพื่อพัฒนาผู้เรียน สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐานชาติ จัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานชาติและสากล จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ควบคุมคุณธรรมตามกรอบของนโยบาย มีความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพให้แก่ผู้เรียน มีการประสานงานความร่วมมือจากทุกฝ่ายเพื่อมุ่งพัฒนาสถานศึกษา(กลุ่มนโยบายและแผน, 2567)

จากข้อมูลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่า โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีการใช้ปัจจัยการบริหารงานโรงเรียนกับชุมชนมากน้อยเพียงใด ผลที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร และปัจจัยการบริหารส่งผลต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนหรือไม่อย่างไร เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ที่จะนำไปใช้ในการบริหารงานโรงเรียนกับชุมชนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารงานโรงเรียนกับชุมชน ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
2. เพื่อศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

4. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ปัจจัยการบริหารส่งผลต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 242 คน และ 2) ครูผู้สอน จำนวน 2,055 คน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 ปีการศึกษา 2567 รวมทั้งสิ้นจำนวน 2,297 คน (กลุ่มนโยบายและแผน, 2567)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 35 คน และครูผู้สอน จำนวน 300 คน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 รวมจำนวน 335 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) และการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการเปิดตารางเครจซี่และมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมี 3 ตอน ดังนี้

2.1 ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ มีจำนวน 1 ข้อ

2.2 ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานโรงเรียนกับชุมชนมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับมี 4 ด้าน จำนวน 21 ข้อ ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา มี 6 ข้อ 2) ปัจจัยด้านครูผู้สอน มี 5 ข้อ 3) ปัจจัยด้านกลยุทธ์การพัฒนา มี 4 ข้อ และ 4) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม มี 6 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีลักษณะเป็นสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับมี 2 ด้าน จำนวน 12 ข้อ ได้แก่ 1) ด้านการนำโรงเรียนออกสู่ชุมชน มี 7 ข้อ และ 2) ด้านการนำชุมชนเข้ามาสู่โรงเรียน มี 5 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 ส่วนแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย จากวิทยาลัยสันตพลเสนอต่อสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พร้อมกับแนบ Link google form แบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างได้กรอกข้อมูลแล้วเก็บรวบรวมจนครบ 335 ชุด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานโรงเรียนกับชุมชนใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ ช่วงค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00, 3.51 – 4.50, 2.51 – 3.50, 1.51–2.50, และ 1.00–1.50 หมายถึง มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ ช่วงค่าเฉลี่ย 4.51–5.00, 3.51– 4.50, 2.51–3.50, 1.51–2.50, และ 1.00–1.50 หมายถึง มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

4.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน แล้วนำค่าที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ต่อไปนี้ ดังนี้ 0.90 ขึ้นไป, 0.70 – 0.89, 0.30 – 0.69, 0.01–0.29, และ 0.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันสูงมาก, สูง, ปานกลาง, ต่ำ, และ ไม่มีความสัมพันธ์กัน ตามลำดับ (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2562)

4.4 การวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนใช้การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (วรณี แกมเกตุ, 2551)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานโรงเรียนกับชุมชน ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 335 คน มาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์และสรุปผล ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยการบริหารงานโรงเรียนกับชุมชน ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ปัจจัยการบริหารงานโรงเรียนกับชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา (X_1)	4.67	0.40	มากที่สุด
2. ปัจจัยด้านครูผู้สอน (X_2)	4.72	0.30	มากที่สุด
3. ปัจจัยด้านกลยุทธ์การพัฒนา (X_3)	4.60	0.40	มากที่สุด
4. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม (X_4)	4.62	0.40	มากที่สุด
โดยรวม (X_{tot})	4.63	0.34	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ปัจจัยการบริหารการงานโรงเรียนกับชุมชน ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวม (X_{tot}) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ปัจจัยด้านครูผู้สอน (X_2) ($\bar{X}=4.72$) รองลงมาคือ ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา (X_1) ($\bar{X}=4.67$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ปัจจัยด้านกลยุทธ์การพัฒนา (X_3) ($\bar{X}=4.60$)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียน ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการนำโรงเรียนออกสู่ชุมชน (Y_1)	4.65	0.34	มากที่สุด
2. ด้านการนำชุมชนเข้ามาสู่โรงเรียน (Y_2)	4.60	0.39	มากที่สุด
โดยรวม (Y_{tot})	4.62	0.33	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียน ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวม (Y_{tot}) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการนำโรงเรียนออกสู่ชุมชน (Y_1) ($\bar{X}=4.65$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการนำชุมชนเข้ามาสู่โรงเรียน (Y_2) ($\bar{X}=4.60$)

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างปัจจัยการบริหารกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ตัวแปร	Y_1	Y_2	Y_{tot}
X_1	.580*	.558**	.616**
X_2	.626*	.585**	.655**
X_3	.592**	.532**	.607**
X_4	.671*	.708**	.748**
X_{tot}	.742**	.717**	.789**

จากตารางที่ 3 พบว่าปัจจัยการบริหารงานโรงเรียนกับชุมชน (X_{tot}) กับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (Y_{tot}) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง ($r=.789^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่า คู่ที่มีความสัมพันธ์สูงสุดคือปัจจัยการมีส่วนร่วม (x_4) กับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (Y_{tot}) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง ($r=.748^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคือคู่ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุดคือ ปัจจัยด้านกลยุทธ์การพัฒนา (x_3) กับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (Y_{tot}) มีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับปานกลาง ($r=.607^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ตัวแปรต้น	b	S.E.	β	t	Sig.	Tolerance	VIF
X_1	.089	.044	.104	2.033	.043	.460	2.176
X_2	.360	.047	.321	7.626	.000	.675	1.481
X_3	.095	.043	.112	2.224	.027	.471	2.122
X_4	.363	.044	.403	8.161	.000	.430	2.327
$R^2 = .663$, $SEE_{est} = .19690$, $a = .400$, $F = 138.949$, Sig. of $F = .000$							

จากตารางที่ 4 เป็นผลการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นและผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ดังนี้

1. ผลการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน (Multicollinearity) พบว่า ค่า Tolerance > 0.10 และ VIF < 10 (ซึ่งค่าดังกล่าว

อยู่ในตารางที่ 4) เป็นไปตามข้อตกลง นั้นแสดงว่าข้อมูลจำนวน 335 ชุด สามารถนำไปวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณได้

2. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า ปัจจัยการบริหารงานโรงเรียนกับชุมชน ด้านผู้บริหารสถานศึกษา (X_1) ด้านครูผู้สอน (X_2) ด้านกลยุทธ์การพัฒนา (X_3) และด้านการมีส่วนร่วม (X_4) ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 (Y_{tot}) ได้ร้อยละ 66.30 มีความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการพยากรณ์เท่ากับ 0.19690 ด้านที่ส่งผลต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนสูงสุด คือด้านการมีส่วนร่วม (X_4) ($\beta=.403$) รองลงมาคือด้านครูผู้สอน (X_2) ($\beta=.321$) ด้านกลยุทธ์การพัฒนา (X_3) ($\beta=.112$) และด้านผู้บริหารสถานศึกษา (X_1) ($\beta=.104$) ตามลำดับ

อภิปรายผล

ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญ จึงได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยในการบริหารงานโรงเรียนกับชุมชนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาส่วนใหญ่ได้ให้ความสำคัญกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและมีการใช้ปัจจัยในเรื่องนี้หลายอย่าง ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา เช่นผู้บริหารตระหนักถึงความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนว่าเป็นงานสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาการศึกษา ผู้บริหารเป็นคนที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ฯ ปัจจัยด้านครูผู้สอน เช่นครูไม่กระทำใดๆ ที่อาจนำความเสื่อมเสียมาสู่ตนเองและโรงเรียน ครูไม่ประพฤติแบบยกตนข่มท่านในทางตรงกันข้ามกลับให้เกียรติแก่ประชาชนในท้องถิ่นฯ ปัจจัยด้านกลยุทธ์การพัฒนา เช่น ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียนเพื่อประเมินความพร้อมของโรงเรียน มีการตั้งคณะทำงานและกำหนดบทบาทสมาชิกในการปฏิบัติงานฯ รวมทั้งปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม เช่นผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่สนับสนุนการเรียนการสอนของโรงเรียน มีประชาสัมพันธ์กับ หน่วยงานต่างๆ เพื่อประโยชน์ของโรงเรียน เป็นต้น สอดคล้องกับธีระ รุญเจริญ (2550) ได้กล่าวถึงปัจจัยด้านผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรถือว่าโรงเรียนเป็นของประชาชน รัฐจัดโรงเรียนขึ้นเพื่อประโยชน์ของประชาชน รวมทั้งควรใกล้ชิดกับประชาชน มีงานทางวัฒนธรรมและศาสนาที่ไหนที่ พอจะไปร่วมกับเขาได้ก็ควรไป ไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่เราเห็นด้วยหรือไม่ ทั้งนี้ เพื่อรักษามนุษยสัมพันธ์ และความร่วมมือที่ดีกับประชาชน ส่วนครูควรออกไปพบปะผู้ปกครอง หรือเยี่ยมเยียนนักเรียนที่บ้าน ถ้าพอจะทำได้และสถานการณ์อำนวย เพื่อสร้างความสัมพันธ์ส่วนตัวตามวัฒนธรรมไทย และอีกประการหนึ่งคือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรู้เห็นกิจการของโรงเรียนตามสมควรหรือทุกโอกาสที่ทำได้ และสอดคล้องกับ

ประสงค์ ถึงแสง (2559) ได้ระบุว่ากลยุทธ์สำคัญในการการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียน 2) การวิเคราะห์ต้นทุนชุมชน 3) การวิเคราะห์บุคคลที่มีผลต่อความสำเร็จของกิจกรรมในชุมชน และ 4) การจัดตั้งคณะทำงานและกำหนดบทบาทสมาชิก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของเจริญพร มะละเจริญ (2563) ที่การศึกษาพบว่า การดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Sanders (2002) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมระหว่างผู้ปกครองนักเรียนและบุคลากรของโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่งในประเทศอเมริกา พบว่า เมื่อผู้ปกครองมีส่วนร่วมในโรงเรียนมากยิ่งขึ้นจะทำให้มีการเพิ่มความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 จากการศึกษาพบว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาส่วนใหญ่มีการดำเนินการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ 1) การนำโรงเรียนออกสู่ชุมชน โดยการจัดกิจกรรมวันเยี่ยม ผู้ปกครองที่บ้าน หรือ กิจกรรมเยี่ยมบ้านเด็ก การประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบเกี่ยวกับ นโยบาย เป้าหมาย กิจกรรม กฎระเบียบ และสวัสดิการต่างๆ จัดหมายข่าว หนังสือ วารสาร เว็บไซต์ของโรงเรียน เสียตามสายและการโฆษณาประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ถึงคนในชุมชน การจัดให้มีกิจกรรมวันเยี่ยมผู้ปกครองที่บ้าน หรือ กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียนฯ และ 2) การนำชุมชนเข้ามาสู่โรงเรียน โดยการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า ผู้แทนทางศาสนา และผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาเป็นกรรมการโรงเรียน การจัดกิจกรรมของโรงเรียนแล้วเชิญประชาชนเข้ามาร่วมงาน เช่น กิจกรรมวันเด็ก กิจกรรมวันแม่ การแสดงนิทรรศการและผลงานของ เด็ก กิจกรรมกีฬา รวมทั้งให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทุนทรัพย์และทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษา เป็นต้น สอดคล้องกับ ชูชาติ พวงสมจิตร (2560) ที่เสนอแนวทางในการการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ว่าการสร้างความสัมพันธ์ทางตรงระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมี 2 ลักษณะ คือ 1) การนำโรงเรียนออกสู่ชุมชนเป็นการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนโดยฝ่ายโรงเรียนเป็นฝ่ายรุกเข้าไปหาชุมชนด้วยสื่อและกิจกรรมต่างๆ การจัดให้มีกิจกรรมวันเยี่ยมผู้ปกครองที่บ้าน หรือ กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมหนึ่งในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยกิจกรรมดังกล่าวช่วยให้โรงเรียนและชุมชนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เป็นต้น และ 2) การนำชุมชนเข้ามาสู่โรงเรียนเป็นการสร้างความสัมพันธ์โดยการเชิญให้คนในชุมชนเข้ามาสู่โรงเรียน เช่น การเชิญผู้ปกครอง ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ประสบความสำเร็จ หรือภูมิปัญญาในท้องถิ่นเข้ามาเป็นวิทยากรให้กับทางโรงเรียน การจัดกิจกรรมของโรงเรียนแล้วเชิญประชาชนเข้ามาร่วมงาน เป็นต้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของกัญจนพร ศรีมงคล (2565) ที่ศึกษาพบว่า การสร้าง

ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และผลการวิจัยของมัลลิกา แก้วจ้อน (2565) ที่ศึกษาพบว่า สภาพการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 ในภาพรวม 5 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 3 จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง กับ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 1 ที่ระบุว่าปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 สอดคล้องกับแนวคิดของสุกิจ ศรีปัดดา (2553) ที่กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า ระบบที่ประกอบด้วยสิ่งนำเข้าแล้วนำสิ่งนั้นเข้าสู่กระบวนการเพื่อกระทำให้ผลผลิตออกมา ในกรณีที่ผลผลิตออกมามีค่าอาจเป็นเพราะว่า สิ่งที้นำเข้าดีและหรือ กระบวนการจัดทำมีความเหมาะสมหรือดีด้วยกันทั้งสององค์ประกอบ รวมทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของพิชิต ฤทธิ์ธูญ (2545) ที่กล่าวถึง ลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในเชิงบวกว่าเป็นความสัมพันธ์ในลักษณะที่สอดคล้องกัน กล่าว คือ ค่าของตัวแปรหนึ่งเพิ่มขึ้นอีกตัวแปรหนึ่งก็จะเพิ่มขึ้นด้วย และเมื่อนำค่าของตัวแปรทั้งสองไปหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จะได้ค่าออกมาเป็นจำนวนจริงบวก

4. วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 4 จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยการบริหารทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านกลยุทธ์การพัฒนา และด้านการมีส่วนร่วมร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ได้ร้อยละ 66.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 2 ที่ระบุว่าปัจจัยการบริหารส่งผลต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของกนกวรรณ สุภาราญ (2563) ที่กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนประสบความสำเร็จ ควรประกอบไปด้วยผู้อำนวยการหรือครูใหญ่ ผู้นำทางการบริหารของโรงเรียนที่เห็นชอบ และให้การสนับสนุนกับความร่วมมือ กลุ่มครูผู้สอนในโรงเรียนผู้มีความสนใจจำนวนหนึ่ง อีกทั้งสมาชิกครอบครัวของนักเรียน ตัวแทนกลุ่มนักเรียน และกลุ่มคนในชุมชนผู้สนใจ ยิ่งไปกว่านั้น ยังหมายรวมถึงการขอความร่วมมือจากโรงเรียน ผู้บริหาร ครู ครอบครัวของนักเรียน นักเรียน และหน่วยงานที่ให้ความสนใจในบริเวณพื้นที่ข้างเคียง เช่น กลุ่มผู้ทำงานเพื่อสังคม มูลนิธิ กลุ่มธุรกิจเพื่อชุมชนหรือหน่วยงานจากภาครัฐที่มีความสนใจในการทำโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน เป็นต้น ซึ่งจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในความร่วมมือ และได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถ

ขับเคลื่อนการปฏิบัติและสร้างความร่วมมือระหว่าง โรงเรียน ครอบครัวและชุมชนได้อย่างยั่งยืน

สรุป/ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยการบริหารงานโรงเรียนกับชุมชน ด้านกลยุทธ์การพัฒนา มีการปฏิบัติต่ำกว่าด้านอื่นๆ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญและพัฒนาด้านนี้ให้สูงขึ้นกว่าเดิม เช่น ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียนเพื่อประเมินความพร้อมของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ต้นทุนชุมชนเพื่อเข้าใจและสามารถนำต้นทุนที่ชุมชนมีอยู่มาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์บุคคลที่มีผลต่อความสำเร็จของกิจกรรมในชุมชนตามปัจจัยอำนาจที่มีในชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษาตั้งคณะทำงานและกำหนดบทบาทสมาชิกในการปฏิบัติงาน เป็นต้น

1.2 จากการศึกษา พบว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านการนำชุมชนเข้ามาสู่โรงเรียน มีการปฏิบัติต่ำกว่าด้านอื่นๆ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญและพัฒนาด้านนี้ให้สูงขึ้นกว่าเดิม เช่น การเชิญผู้ปกครอง ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ประสบความสำเร็จ และภูมิปัญญาในท้องถิ่นเข้ามาเป็นวิทยากรให้กับทางโรงเรียน การจัดกิจกรรมของโรงเรียนแล้วเชิญประชาชนเข้ามาร่วมงาน การจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า ผู้แทนทางศาสนา และผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาเป็นกรรมการโรงเรียน การตั้งชมรม/สมาคมศิษย์เก่า ชมรม/สมาคมผู้ปกครอง และชมรม/สมาคมศิษย์เก่า เป็นต้น

1.3 จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยการบริหาร 4 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านกลยุทธ์การพัฒนา และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมเป็นปัจจัยส่งผลต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ทางตรง ดังนั้นผู้บริหารควรพัฒนาปัจจัย ทั้ง 4 ด้านให้คงอยู่หรือสูงกว่าเดิม อันจะส่งผลต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เช่น ด้านการนำโรงเรียนออกสู่ชุมชนและด้านการนำชุมชนเข้ามาสู่โรงเรียนดีขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อประโยชน์ของโรงเรียนและชุมชน ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

2.2 ควรศึกษาการพัฒนาแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

2.3 ควรศึกษาองค์ประกอบเชิงยืนยันของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน
กับชุมชนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ สุภาราญ. (2563). เริ่มต้นสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนอย่างไร
ให้ประสบความสำเร็จ. สืบค้น 25 พฤศจิกายน 2567, จาก <https://www.educathai.com>.
- กลุ่มนโยบายและแผน. (2567). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. สกลนคร: สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2.
- กัญจนพร ศรีมงคล. (2565). การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อ
การบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1.
ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
ราชภัฏรำไพพรรณี. จันทบุรี.
- กิตติมา ปรีดีดิลก. (2532). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร:
อักษรการพิมพ์.
- เจริญพร มะละเจริญ. (2563). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำกับบทบาท
การดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2560). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน, วารสารมหาวิทยาลัย
ศิลปากร ฉบับภาษาไทย สาขาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์และศิลปะ. 10 (2): 13-43.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2560). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: อมรการพิมพ์.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). ความเป็นมืออาชีพในการจัดการและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา.
กรุงเทพมหานคร: ข้าวฟ่าง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ประสงค์ ถึงแสง. (2567). กลยุทธ์การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน. สืบค้น
24 กุมภาพันธ์ 2563, จาก <https://www.truelookpanya.com>.
- พิชิต ฤทธิ์เจริญ. (2545). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2,

กรุงเทพมหานคร.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2537). ประมวลสาระชุดวิชาหลักการและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา.

นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

มัลลิกา แก้วจ้อน. (2565). สภาพการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. การค้นคว้า

อิสระหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.

รุ่ง แก้วแดง. (2543). การจัดการเครือข่าย: กลยุทธ์สำคัญสู่ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษา.

กรุงเทพมหานคร: ชัคเชส มีเดีย.

วรรณิ์ แกมเกต. (2551). เอกสารคำสอนวิชา 2702621 วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมาน อัครภูมิ. (2551). การบริหารการศึกษสมัยใหม่แนวคิด: ทฤษฎีและการปฏิบัติ.

พิมพ์ครั้งที่ 4, อุบลราชธานี: อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.

สุวกิจ ศรีปัทธา. (2553). เอกสารประกอบการสอนวิชา ทฤษฎีและกลยุทธ์การบริหาร.

แฮร์ส ออฟ เคอร์มิสท์.

Sanders, D.A. (2002). The dynamics of parent-school communication, collaboration and African America student' success. Dissertation Abstracts International,

Sumtion, M. R. (1966). School community relation. New York: McGraw-Hill.